

SPROGHISTORIER

Planlægning af alsidig literacy-pædagogik

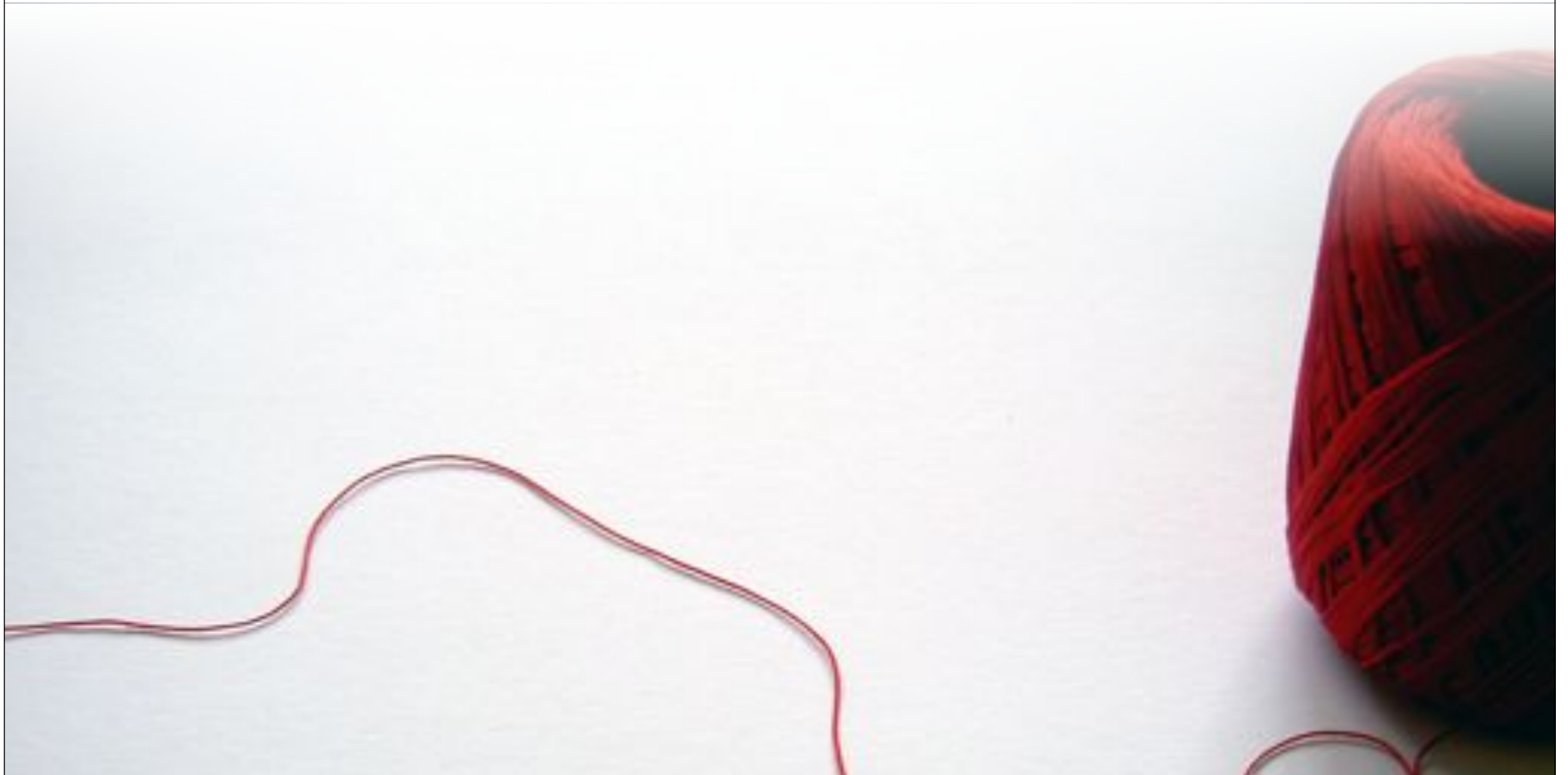

Anders Skriver Jensen, DPU,
Aarhus Universitet

Flere muligheder

Kontinuitet

A glowing lightbulb is positioned in the lower right quadrant of the image, casting a soft, circular glow that fades into the dark background. The text 'Faglige udfordringer' is centered over the lightbulb's glow.

Faglige udfordringer

Skriftsprog i børnehaven?

Børn skal støttes i at udvikle deres nysgerrighed og interesse for tegn, symboler og den skriftsproglige verden, herunder bogstaver og tal.

- Bilag til dagtilbudsloven (2004)

SEGA LICENSE

SEGA RINGS

TIME PLAYED

PLAYER NAME

NO

LECT LICENS

PLAYER NAME

TE

PLAYER NAME

LASSE

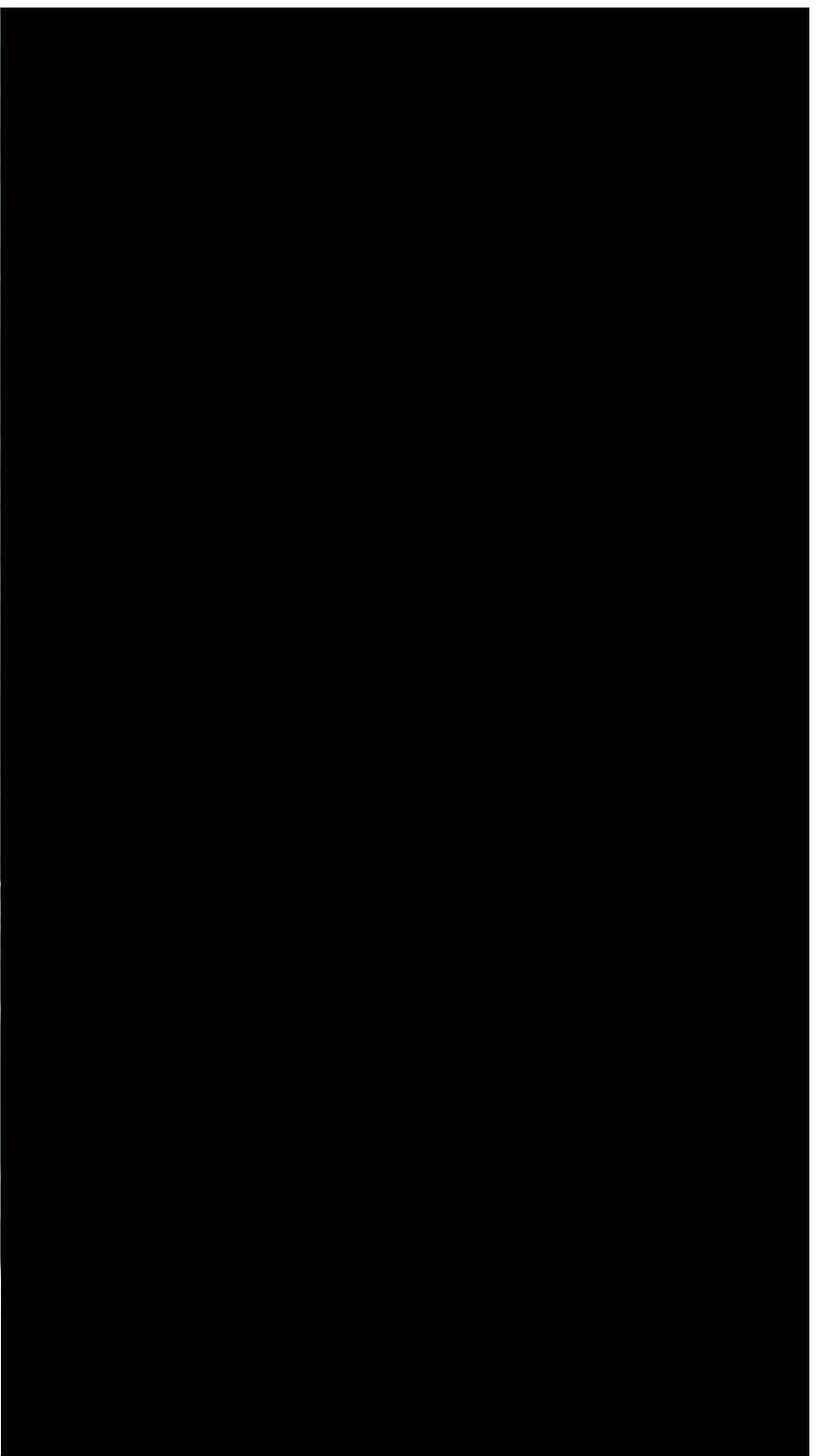

A chalkboard with a child's drawing of a face and a basket of chalk. The drawing is made with white chalk on a dark green chalkboard. The face has a large, irregular outline and some internal lines. Below the face, there are several horizontal, jagged lines. In the bottom left corner, there is a small, round, woven basket containing several pieces of colorful chalk.

Daginstitution, SFO, indskoling bør arbejde med skriftsprog fordi...

Det er politisk bestemt

Det er i børnenes interesse på længere sigt

Det er i børnenes interesse her-og-nu!

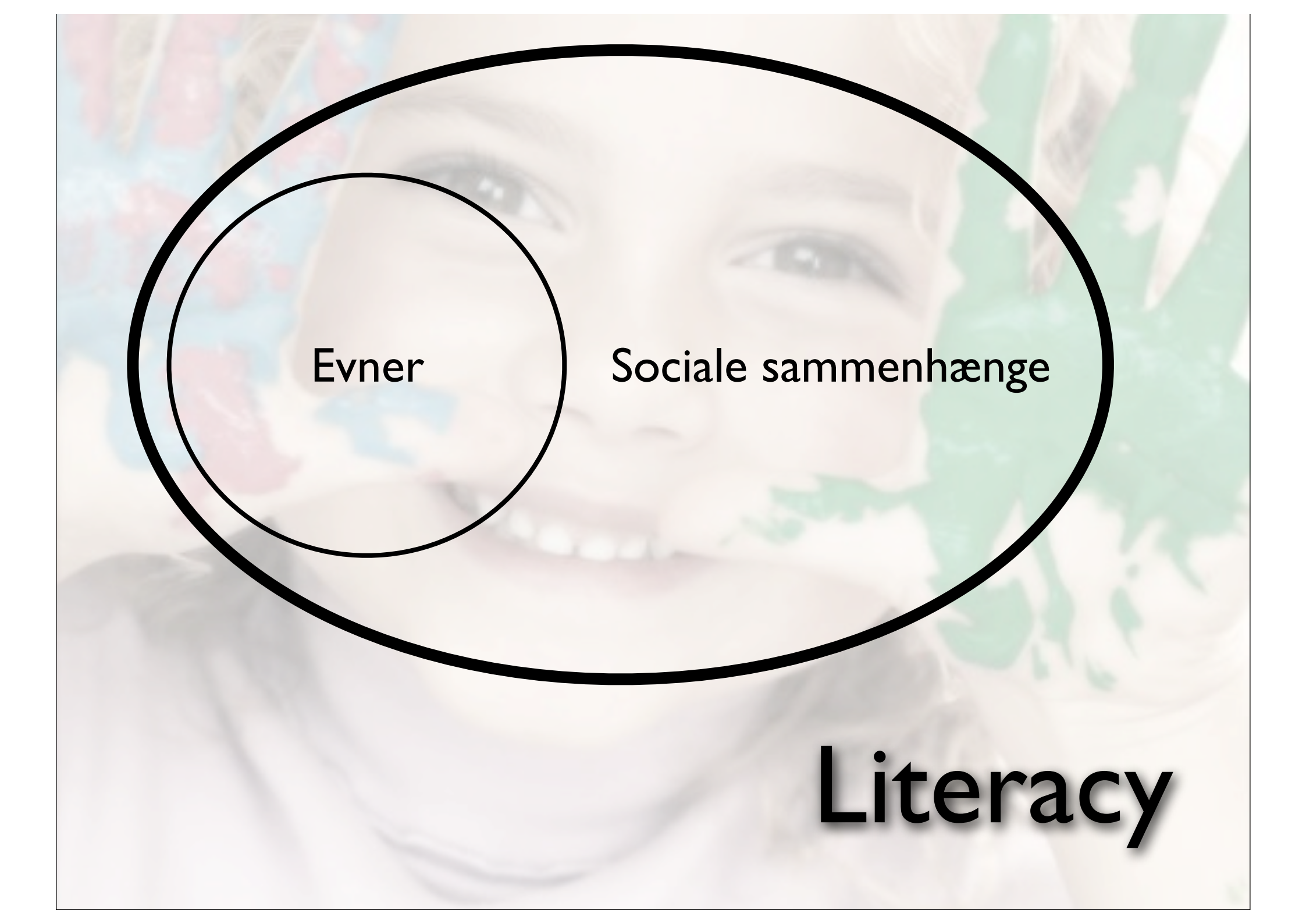
...børnene er allerede i gang

Hvordan?

Literacy

Evner

Sociale sammenhænge

Literacy

Tale >< skrift

Sproglige helheder

Literacy

Have/kunne

Deltage i-/bidrage til-

Literacy

Hjerne

Kultur

Literacy

Individ

Fællesskab

Literacy

“

**Definition: Literacy er en situations-
bestemt kompetence til at deltage i en
skriftsproglig sammenhæng**

- Broström & Jensen (2012)

Læsning

Literacy

Sproglig udvikling

Kan/kan ikke.....?

Hvilke literacy-kompetencer er mulige *her*?

(deltagelsesformer, potentiale)

Deltagelse

Kontekstens potentiale

Tværgående indhold

“

I leg er [barnet] ligesom et
hoved højere end sig selv

-Vygotsky (1966)

- Daginstitution, SFO, indskoling bør arbejde med skriftsprog
- Literacy kan være et fælles begreb i dette (sam-)arbejde
- Literacy handler om at deltage
- Literacy-pædagogik har alsidigt tværgående indhold > leg og læring

- Daginstitution, SFO, indskoling bør arbejde med skriftsprog
- Literacy kan være et af de centrale begreber i dette (sam-)arbejde
- Literacy handler om at deltage
- Literacy-pædagogik har alsidigt tværgående indhold > leg og læring

Dokumentation?

Planlægning

Forløb

Dokumentation

Forløb

Planlægning

Dokumentation

Dokumentation!

Titel: Historien om en tyv

Dato:	Barnets/børnenes navne	Udfyldt af	Institution/skole
---	Thomas	---	---

Dokumentation	Historien
---------------	-----------

Det er spisepause, og børnene sidder på deres pladser med madpakkerne fremme. Thomas er blevet færdig med sin mad, og vil gerne læse en historie for sine klassekammerater. Thomas vælger en bog fra kurven med bøger - og han glæder sig allerede, for den bog han har valgt kender han i forvejen: Det er en spændende historie med en tyv.

Thomas begynder at læse, men når alle ens klassekammerater sidder og lytter, er det let at blive nervøs! Thomas vil ikke give op - for de andre må bare høre om tyven - og derfor fortæller han den sidste del af historien ved hjælp af sin egen fantasi og billederne i bogen.

Det bliver en smaddergod historie med både en lastbil, tyvekoster og et hus der er "gået helt i stykker". Thomas' klassekammerater lytter opmærksomt.

Sproghistorier..

Hvad skete der?	Hvad kunne det næste være?
-----------------	----------------------------

Thomas fortæller en delvist hjemmedigtet historie, læser "legelæsning" og er opmærksom på læseretningen. Historien er kendt, så i en vis udstrækning genfortæller Thomas den. Thomas viser interesse for bøger, er opmærksom på narrative strukturer (indt. osv.) og "læser"

Lignende læse/legelæseaktiviteter, der giver Thomas mulighed for at bruge billeder og delvist kendt tekst som udgangspunkt for egne fortællinger.

A row of smooth, rounded stones is arranged on a highly reflective surface, likely water. The stones are arranged in a line that recedes into the distance, creating a sense of depth. The lighting is soft and golden, suggesting a sunset or sunrise. The text labels are placed near the stones, indicating a sequence of steps.

3. Planlægning

2. Analyse

1. Hændelse 'indfanges'
som historie

Indikatorer...?

Fortæller

- viser interesse for- og/eller leger med ord og/eller udtale
- er interesseret i- og/eller sætter selv rytme på sproget
- udtrykker sig om f.eks. meninger, oplevelser, billeder eller tekst
- fortæller egne historier
- viser interesse for nye begreber
- viser interesse for- og/eller synger selv sange, rim og remser
- formulerer spørgsmål og/eller argumenter
- er opmærksom på skilte og lignende
- forbinder logoer med betydning
- refererer til / beskriver forhold i omgivelserne
- sætter ord på handlinger
- lytter interesseret til højtlesning
- kender nære, kære og/eller usædvanlige symboler/ord
- genfortæller og/eller undrer sig over en historie
- er opmærksom på historier fortalt af andre
- viser interesse for bøger
- "læser" billeder
- er nysgerrig på ord og bogstaver
- læser "legelæsning"
- er opmærksom på læseretningen

“

tag til jer hvad I kan bruge [...] i
bestræbelsen på at kvalificere netop
jeres konkrete og situerede praksis

- Kampmann (2005)

“

tag til jer hvad I allerede gør [...] i
bestræbelsen på at identificere netop
jeres konkrete og allerede eksisterende praksis

- Kampmann (2005)

Sproghistorier...